

Χριστιανική και μουσουλμανική θρησκεία. Υπάρχει “πόλεμος πολιτισμών”;

Ένας φανατικός ισλαμιστής αποκεφάλισε έναν καθηγητή στη Γαλλία επειδή έδειξε σατιρικά σκίτσα του Μωάμεθ στους μαθητές του. Σαν “απάντηση” ο Μακρόν προέβαλε σατιρικά σκίτσα του Μωάμεθ σε κρατικά κτήρια. Να σημειώσουμε, για όσους δεν γνωρίζουν, ότι οι μουσουλμάνοι θεωρούν βλασφημία την απεικόνιση του Προφήτη. Με αυτόν τον τρόπο ο Μακρόν τοποθετεί τους απλούς μουσουλμάνους στην ίδια κατηγορία με τους εξτρεμιστές τρομοκράτες. Τι ακριβώς, δηλαδή, θέλει να μας πει; Ότι όλοι οι μουσουλμάνοι είναι ο εχθρός; Η κατηγοριοποίηση μιας ολόκληρης κοινότητας ως ύπουλο δηλητήριο είναι κάτι που έχουμε ξαναδεί. Εμείς δεν πρέπει να ξεχνάμε ούτε στιγμή ότι οι μουσουλμάνοι στις δυτικές κοινωνίες αποτελούν μια καταπιεσμένη μειονότητα, την οποία όχι μόνο εκμεταλλεύεται το κεφάλαιο, αλλά και την περιθωριοποιεί με όλους τους δυνατούς τρόπους. Ειδικά στη Γαλλία ως σκεφτούμε όλα αυτά τα παιδιά δεύτερης γενιάς που μένουν στα υποβαθμισμένα προάστια και που δεν έχουν καμία απολύτως ευκαιρία να ζήσουν αξιοπρεπώς. Ή τους πνιγμένους στη Μεσόγειο που στέλνουν το μήνυμα ότι τα σώματα των προσφύγων είναι αναλώσιμα.

Πριν ταυτίσουμε ολόκληρο το μουσουλμανικό κόσμο με ένα μανιακό πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι οι διακρίσεις και ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι αυτά που οδηγούν τους νεαρούς μουσουλμάνους να γίνονται εύκολα θύματα ακραίων ιδεολογιών. Ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι νέοι αυτοί αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 0,1% του συνόλου της μουσουλμανικής νεολαίας.

Μια ιστορική αναδρομή στην χριστιανική και τη μουσουλμανική θρησκεία θα μας πείσει:

του Άγγελου Καλοδούκα

Η έκρηξη του αντι-ισλαμικού ρατσισμού είναι μία (κατευθυνόμενη) πραγματικότητα τόσο στις ΗΠΑ όσο και στις άλλες δυτικές ιμπεριαλιστικές χώρες. Στην πραγματικότητα αυτή η προπαγανδιστική παρουσίαση της αντίθεσης Ανατολής – Δύσης είναι η ίδια ανορθολογική, παρουσιάζει εντελώς αντεστραμμένα

τη σχέση θρησκείας – κοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα είναι ανιστορική, εντελώς αστήριχτη ιστορικά.

Δεν είναι η θρησκεία, η ιδεολογία, που διαμορφώνει την κοινωνία. Αντίθετα είναι η κοινωνική διάρθρωση, οι ανάγκες της κάθε φορά άρχουσας τάξης και η ταξική πάλη των καταπιεσμένων, που διαμορφώνουν τη δομή, τους θεσμούς, τη θρησκεία και την ιδεολογία της κοινωνίας.

Στην πραχτική των αρχουσών τάξεων δεν έπαιξε κανένα ρόλο το θρησκευτικό δόγμα. Άλλωστε σε θρησκευτικό επίπεδο δεν υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές μεταξύ χριστιανών – μουσουλμάνων. Και οι δυο θρησκείες είναι μονοθεϊστικές και η βάση τους, το αρχέτυπό τους, είναι η ιουδαϊκή θρησκεία. Για τους μουσουλμάνους η Βίβλος είναι ιερό βιβλίο, ο Ιησούς θεωρείται μεγάλος προφήτης (φυσικά κατώτερος της “σφραγίδας του Θεού”, του Μωάμεθ -αραβικά Μοχάμεντ). Και στις δύο ο Θεός είναι παντοδύναμος, πάνσο-φος, πανάγαθος, διακηρύσσει την “αγάπη του πλησίον”, παρ’ όλα αυτά τιμωρεί αμείλικτα τους “αμαρτωλούς” με κόλαση, ενώ επιβραβεύει τους πιστούς του με παράδεισο. Η κοινωνική λειτουργία και των δυο θρησκειών είναι ταυτόσημη. Συγκαλύπτουν τις ταξικές διαφορές, κηρύσσοντας την ισότητα πλουσίων και φτωχών “μπροστά στον Θεό”. Διακηρύσσουν την κοινωνική ειρήνη μεταξύ των τάξεων με “αντάλλαγμα” τη... φιλανθρωπία των πλουσίων προς τους φτωχούς.

Μεσαίωνας και θεοκρατία

Στον Μεσαίωνα και οι δυο θρησκείες αποτέλεσαν το ιδεολογικό στήριγμα της άρχουσας τάξης και της κρατικής εξουσίας, οι οποίες τις παρουσίαζαν σαν την ενσάρκωση της θείας βούλησης πάνω στη Γη. Τόσο στον μουσουλμανικό κόσμο όσο και στον χριστιανικό, η κυρίαρχη ιδεολογία ήταν θεοκρατική, οι διακρίσεις δεν ήταν μεταξύ εθνοτήτων (όπως σήμερα), αλλά μεταξύ “πιστών” και “απίστων”. Και στους δυο κόσμους υπήρχε θρησκευτική καταπίεση του “αλλόθρησκου”.

Υπήρχαν όμως και ουσιώδεις διαφορές. Ενώ στον χριστιανικό κόσμο υπήρχε αμείλικτη καταπίεση των αλλόθρησκων, συγκριτικά ο μουσουλμανικός κόσμος ήταν πιο ανεκτικός. Ο λόγος δεν είναι κάποια διαφορά στο θρησκευτικό δόγμα αλλά οι συγκεκριμένες κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες.

Τόσο η πολυδιάσπαση της δυτικής Ευρώπης σε φέουδα που βρίσκονταν σε διαρκή πόλεμο μεταξύ τους, όσο και η βυζαντινή

αυτοκρατορική απολυταρχία, επέβαλαν ως αντιστάθμισμα τον θρησκευτικό ολοκληρωτισμό: Ως τη μόνη συγκολλητική ουσία στον κατακερματισμό στην περίπτωση της δυτικής Ευρώπης, ως την ιερή νομιμοποίηση της απολυταρχίας στον βυζαντινό κόσμο. Οι θρησκευτικές διώξεις των άλλων θρησκειών ήταν παροιμιώδεις στον χριστιανικό κόσμο. Στη διάρκεια του χριστιανικού τζιχαντ, στην 1η Σταυροφορία (1095-99), κατελήφθη η Ιερουσαλήμ (Ιούλης 1099). Εβδομήντα χιλιάδες μουσουλμάνοι σφαγιάσθηκαν, ενώ τους επιζήσαντες Εβραίους που κατέφυγαν στη Συναγωγή τους έκαψαν ζωντανούς. Αμέσως μετά οι σταυροφόροι πήγαν στο ναό του Αγίου Τάφου όπου “έκλαιαν από χαρά και ευχαριστούσαν τον φιλεύσπλαχνο θεό”! Στα τέλη του 15ου αιώνα, πάνω από 3.000.000 μουσουλμάνοι της Ισπανίας είτε πωλήθηκαν σαν δούλοι, είτε σφαγιάστηκαν, είτε εξαναγκάστηκαν να φύγουν από τη χώρα. Σε ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο οι Εβραίοι υπήρξαν θύματα άγριας καταπίεσης: δολοφονίες, αναγκαστικές βαπτίσεις, κατασχέσεις. Τον Μάρτη του 1492 περίπου 250.000 Εβραίοι της Ισπανίας εξαναγκάστηκαν, με διάταγμα των βασιλέων Φερδινάνδου και Ισαβέλλας, να εγκαταλείψουν τη χώρα με την απειλή της θανατικής ποινής για όποιον αρνιόταν. Δεκάδες χιλιάδες πέθαναν από τις κακουχίες της πανικόβλητης φυγής. Χιλιάδες από αυτούς κατέφυγαν στη Θεσσαλονίκη (υπό τους Οθωμανούς τότε) για προστασία.

Ισλαμικός πολιτισμός

Η ραγδαία επέκταση των μουσουλμάνων -από το θάνατο του Μωάμεθ (632) οι μουσουλμάνοι είχαν φτάσει στην Ισπανία (756)- δεν μπορεί να εξηγηθεί στρατιωτικά (ούτε ήταν τόσο ανώτερη η στρατιωτική οργάνωση των Αράβων, ούτε ήσαν τόσο πολυάριθμοι). Οι λαοί δεν πρόβαλαν καμιά αντίσταση στην επέκταση των Αράβων, ενώ σε πολλές περιπτώσεις τους υποδέχθηκαν σαν ελευθερωτές. Ο λόγος ήταν η αφόρητη καταπίεση των βυζαντινών, τόσο η θρησκευτική όσο κι η οικονομική. Οι φόροι των αραβικών χαλιφάτων ήσαν πολύ πιο ελαφροί από αυτούς των βυζαντινών. Όχι μόνο δεν έγινε καμιά προσπάθεια βίαιου εξισλαμισμού, αλλά και ο μαζικός εξισλαμισμός δεν ενθαρρυνόταν, γιατί θα μείωνε τα έσοδα: οι χριστιανοί πλήρωναν έναν επί πλέον φόρο, τον κεφαλικό φόρο ως “αλλόθρησκοι”. Την ίδια πολιτική ακολούθησαν και οι διάδοχοι του αραβικού πολιτισμού, οι Οθωμανοί. Οι αγρότες και οι κάτοικοι των πόλεων στη Μικρά Ασία και στα Βαλκάνια, περνούσαν με την πλευρά των Οθωμανών γιατί επέβαλλαν λιγότερους φόρους και πολύ λιγότερη καταπίεση από τους

βυζαντινούς. Ίσως τίποτα δεν δείχνει καλύτερα τη διαφορά από τους μουσουλμάνους στη θρησκευτική καταπίεση (χριστιανών από χριστιανούς!), από την περίφημη δήλωση του βυζαντινού αριστοκράτη Λουκά Νοταρά ότι “ήταν προτιμότερο να δούνε στην Πόλη το τουρμπάνι του Οθωμανού παρά την μίτρα του Λατίνου”!

Ο Μεχμέτ (Μωάμεθ) ο Β΄ ο Πορθητής έσωσε κυριολεκτικά τον χριστιανισμό από εξαφάνιση στα Βαλκάνια, απαγορεύοντας τη μαζική προσχώρηση στον ισλαμισμό.

Η αναζήτηση της αλήθειας μέσω του ορθολογισμού, μέσω της ανάπτυξης της επιστήμης και της φιλοσοφίας, είναι χαρακτηριστικό όλων των ανεπτυγμένων πολιτισμών, και όχι μόνο του δυτικού. Η αναμφισβήτητη αλήθεια είναι ότι μέχρι σχεδόν τον 14ο αιώνα ο ισλαμικός πολιτισμός ήταν κατά πολύ ανώτερος του ευρωπαϊκού. Από τον 8ο μέχρι τον 10ο αιώνα το σύνολο των σωζόμενων σήμερα γραπτών κειμένων του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού είχε μεταφραστεί στα αραβικά, και μέσω μεταφράσεων, από τα αραβικά στα λατινικά, διαδόθηκαν στην Ευρώπη. Η ιατρική ήταν τόσο αναπτυγμένη ώστε ο Κανόνας του Αβικέννα (Ιμπν Σίνα) έμεινε το κύριο εγχειρίδιο της ευρωπαϊκής ιατρικής μέχρι τον 16ο αιώνα. Η αστρονομία και τα μαθηματικά αναπτύχθηκαν (γι’ αυτό οι σύγχρονοι αριθμοί ονομάζονται αραβικοί, ενώ στην πραγματικότητα είναι ινδικοί), ο κορυφαίος μαθηματικός ο Αλ-Καρίζμι (πέθανε το 805) προσέθεσε στους αριθμούς το μηδέν, ενώ Άραβες αστρονόμοι υπολόγισαν την περίμετρο της Γης με ακρίβεια.

Ο γιατρός και φιλόσοφος Αμπού Μπακρ Αλ Ραζί (865-925) υποστήριζε ότι μόνο η φιλοσοφία οδηγεί στη γνώση, ότι οι ισχυρισμοί της θρησκευτικής αποκάλυψης είναι λανθασμένοι και ότι όλες οι θρησκείες είναι επικίνδυνες! Πέθανε στο κρεβάτι του, ενώ σε οποιαδήποτε χριστιανική χώρα θα τον έκαιγαν στην πυρά...

Γυναικεία καταπίεση

Η καταπίεση των γυναικών σε μουσουλμανικές χώρες προβάλλεται διαρκώς από τους δυτικούς προπαγανδιστές για να δείξουν τη “βαρβαρότητα των μουσουλμάνων”. Αλλά εδώ πρόκειται για καθαρή λαθροχειρία.

Εμφανίζει τον δυτικό πολιτισμό, και ειδικότερα τον χριστιανισμό, να έχει καλύτερη αντιμετώπιση των γυναικών. Ωστόσο η κατωτερότητα της γυναίκας έχει θεία προέλευση για τον χριστιανισμό. Ενώ όλοι ξέρουμε ότι για να υπάρξει ένας άνδρας πρέπει να τον γεννήσει μια γυναίκα, στη Βίβλο ο θεός πλάθει

τον άνδρα και από τα πλευρά του δημιουργεί τη γυναίκα! Η Εύα φταίει για την έκπτωση από τον παράδεισο, παρασύροντας τον Αδάμ. Ο Απόστολος Παύλος δηλώνει κατηγορηματικά ότι η γυναίκα πρέπει να “φοβείται και να υποτάσσεται στον άνδρα”! Στο Βυζάντιο οι γυναίκες φορούσαν πέπλο στο πρόσωπο (ο φερετζές δεν είναι μουσουλμανική εφεύρεση!). Μέχρι τον 19ο αιώνα στις αναπτυγμένες χώρες της Δύσης οι εξωγαμικές σεξουαλικές σχέσεις ήσαν απαγορευμένες, οι γυναίκες έπρεπε να είναι καλυμμένες μέχρι τον αστράγαλο, τα νόθα παιδιά ήσαν στιγματισμένα, η κληρονομιά δινόταν μόνο στο μεγαλύτερο αγόρι (ενώ ο ισλαμικός νόμος έδινε τουλάχιστον στην κόρη τα μισά του μεριδίου που αντιστοιχούσε στον γιο), ενώ απαγορευόταν στη γυναίκα να ζητήσει διαζύγιο (ενώ ο ισλαμικός νόμος το επιτρέπει!). Το δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες δόθηκε στις δυτικές χώρες μόλις στον 20ό αιώνα (στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1950, στην Ελβετία το 1981!).

Η αλλαγή ήρθε με την ανάπτυξη του καπιταλισμού: ήταν η ανάγκη των καπιταλιστών για γυναίκες εργάτριες που εξανάγκασε σε αλλαγή της “πολιτισμικής” συμπεριφοράς. Με άλλα λόγια έγινε ενάντια στις μέχρι τότε πολιτισμικές και χριστιανικές παραδόσεις της Ευρώπης. Το πόσο σκληρή ήταν η πάλη, για τα ατομικά και δημοκρατικά δικαιώματα, το δείχνει το γεγονός ότι η Γαλλική Επανάσταση (1789) έφτασε στο σημείο να απαγορεύσει με διάταγμα τη χριστιανική θρησκεία και να οδηγήσει στη λαιμητόμο παπάδες και αριστοκράτες.

Άρα η αντιπαράθεση σήμερα εικόνων γυναικών Ανατολής – Δύσης είναι κάλπικη. Βέβαια “ξεχνούν” να αναφέρουν ότι στις πιο αναπτυγμένες ισλαμικές χώρες, Τουρκία ή Αίγυπτο, η πλειοψηφία των γυναικών δεν φορά φερετζέ. Ότι την πραχτική των Ταλιμπάν δεν τη συμμερίζεται η συντριπτική πλειοψηφία των ισλαμικών χωρών ούτε των ισλαμιστών θεολόγων. Οι διαφορές με τη Δύση προέρχονται απ’ το ότι η Ανατολή σήμερα είναι πιο καθυστερημένη οικονομικά από τη Δύση. Αλλά γιατί αυτές οι χώρες έμειναν πιο πίσω στην ιστορική εξέλιξη;

Καπιταλισμός και ιμπεριαλισμός

Αυτό συνέβη μετά τον 14ο αιώνα όταν η Δύση ξεπέρασε την Ανατολή στην πορεία προς τον καπιταλισμό. Οι μουσουλμάνοι έχοντας μια αχανή αυτοκρατορία ανέπτυξαν το εμπόριο, που ήταν πολύ πιο επικερδές από την ανάπτυξη της ίδιας της παραγωγικής διαδικασίας. Τα κέρδη τους οι έμποροι τα επένδυσαν αγοράζοντας γη, ενώ οι πόλεις ποτέ δεν μπόρεσαν να αυτονομηθούν από την

Αυλή και τους μεγάλους γαιοκτήμονες. Αντίθετα, στη δυτική Ευρώπη ο κατακερματισμός και οι διαρκείς πόλεμοι ανάμεσα στους φεουδάρχες, επέτρεψε την αυτονόμηση των πόλεων που έγιναν κέντρα παραγωγής και ανέπτυξαν βιομηχανία. Η ανακάλυψη της Αμερικής τον 15ο αιώνα, και η καταλήστευσή της, έδωσε τρομερή ώθηση στην ανάπτυξη του καπιταλισμού.

Οι δυτικές καπιταλιστικές χώρες καταλήστευσαν (καθόλου χριστιανικά ή πολιτισμικά βέβαια) τη συντριπτική πλειονότητα των χωρών του πλανήτη, συσώρευσαν πλούτη και εξανάγκασαν τους άλλους λαούς στην υπανάπτυξη. Κατά τη διάρκεια της κατάκτησης της Αμερικής από τους Ισπανούς, το 90/ του πληθυσμού του Μεξικού (από 25 εκατ. έμειναν μόνο 1,5 εκατ.) και το 95/ του πληθυσμού του Περού, πέθαναν από τη φοβερή εκμετάλλευση. Μέχρι τον 19ο αιώνα 12 εκατ. Αφρικανοί μεταφέρθηκαν βίαια στην Αμερική σαν σκλάβοι όπου δούλευαν στις φυτείες για 15-18 ώρες την ημέρα! Μέχρι το 1914 οι ευρωπαϊκές αποικίες κάλυπταν το 85% της επιφάνειας της Γης!

Οι επιπτώσεις στον μουσουλμανικό κόσμο ήταν τρομαχτικές. Η Αίγυπτος αναπτυσσόταν με μεγάλους ρυθμούς προς την εκβιομηχάνιση στα μέσα του 19ου αιώνα, όμως στη δεκαετία του 1880 η Βρετανία τη μετέτρεψε σε αποικία της μπλοκάροντας την ανάπτυξή της, για να μην ανταγωνίζεται τα βρετανικά προϊόντα. Χάραξαν - στη δεκαετία του 1920- αυθαίρετα τα σύνορα των αραβικών χωρών, εγκαθιστώντας πελατειακά καθεστώτα για να μοιράσουν στις εταιρίες τους τα πετρέλαια της περιοχής. Στήριξαν στη Σαουδική Αραβία ένα ακραία αντιδραστικό θεοκρατικό καθεστώς για να εξασφαλίσουν την εκμετάλλευση του πετρελαίου της. Μετά το 1945 οι δυτικοί ιμπεριαλιστές δημιούργησαν το κράτος του Ισραήλ, ως χωροφύλακα των πετρελαίων της περιοχής. Το 1956 Βρετανοί, Γάλλοι και Ισραηλινοί εισέβαλαν στην Αίγυπτο επειδή τόλμησε να κρατικοποιήσει τη διώρυγα του Σουέζ. Ο ιμπεριαλισμός σήμαινε για τους Άραβες καταλήστευση του εθνικού τους πλούτου και διαρκή πόλεμο: Ισραηλινο-αραβικός πόλεμος το 1967 και το 1973, εμφύλιος στον Λίβανο το 1976, εισβολή του Ισραήλ στον Λίβανο το 1982. Οι ΗΠΑ ενθάρρυναν το Ιράκ στον πολύνεκρο πόλεμο με το Ιράν στην δεκαετία του 1980, και ηγήθηκαν του πολέμου στον Κόλπο το 1991.

Η προπαγάνδα για τον δήθεν “πόλεμο των πολιτισμών” δεν μπορεί να συγκαλύψει την αλήθεια: το ζήτημα δεν είναι οι “πολιτισμικές” διαφορές, αλλά η καπιταλιστική και ιμπεριαλιστική εκμετάλλευση. Οι διάφοροι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στην

υδρόγειο συνεισφέρουν στον συνολικό πλούτο της ανθρωπότητας. Αυτό που φτωχαίνει την ανθρωπότητα και την οδηγεί στη βαρβαρότητα είναι ο καπιταλισμός και το αναπόφευκτο παιδί του: ο ιμπεριαλισμός.